

MEMORIAS DO CANAL BCP (152.H00)

1. Memoria do GT

1.1.- Resumo do Traballo do GT: orientación e obxectivos; actividades finalmente realizadas polo grupo. Palabras clave (até 7). (10 liñas).

A orientación inicial do noso grupo era a de servir como recabadores de material audiovisual que puidera ser útil para a labor dos outros grupos, así como a xestión e categorización de todo o material audiovisual que ía entrando ao blogue. O enfoque cambiou ao vermos que non era factible manter ese traballo no longo prazo, co cal decidimos adicar os seguintes posts a ampliar a materia dada nas aulas. Posteriormente, coa intención de dotar ao noso traballo dunha maior coherencia e fomentar tamén a interacción cos outros grupos dándolles unha liña temática que seguir, decidimos centrar os post en teorías epistemolóxicas latinoamericanas. O grupo realizou traballo nestes 3 aspectos, ademáis dos making of, debates e streamings.

Palabras clave: xestión, categorización, audiovisual, making of, axuda técnica, recursos, enlaces.

1.2.- Resumo sobre a organización de grupo diante do traballo (Roles e clara explicación de como se traballou para conseguir obxectivos. Técnicas empregadas. Obstáculos atopados. Distribución de tempos das tarefas).

Como se comentaba no punto anterior, poderíase dicir que o noso traballo tivo 3 eixos fundamentais que requeriron de organizacións diferentes.

Na primeira parte, a do apoio con material audiovisual, dividímonos os grupos da asignatura entre 5 que formamos o Canal BCP e organizamos o intercambio de material cos outros grupos seguindo as datas de publicación estipuladas no noso calendario. En certo momento, decidimos pasar esta actividade aos comentarios, xa que así era moito máis efectivo, porque os grupos recibían o material audiovisual no momento en que publicaban os seus posts e non tiñan que estar pendentes do momento en que facíamos nós as publicacións. Con isto, a nosa actividade principal no blogue pasou a adicarse á ampliación da materia dada na clase, coa idea de aportar axuda aos grupos nas dúas fronteas (as aulas e mais as asociacións), pero atopámonos co problema de que había certa falta de coherencia entre as publicacións, xa que ao seren publicación moi dispares entre sí, non había unha liña temática que

invitase ao resto de compañeiros a seguir o noso traballo, nin fomentaba tampouco o interese neste aspecto. A solución que lle procuramos a este problema foi a de buscar unha liña temática que os compañeiros puidesen seguir se cadra con algo máis de interese, polo que decidimos centrarnos fundamentalmente en latinoamérica.

A pesar destes xiros e cambios de enfoque, seguíamos tendo un problema que se cadra tardamos algo de máis en caer na conta de a qué se debía: o tema dos comentarios. Como o resto de grupos xa tiña establecidos acordos con outros grupos, de temática similar e nós non casabamos con ningún grupo neste aspecto (ademáis de que moitas publicacións cadraban xusto antes da fin de semana, o cal limitaba a posibilidade de que houberse comentarios) pois non recibimos apenas comentarios nas nosas publicacións. A solución a este problema foi, aproveitando que realizamos os making of dalgúns grupos, proxectar estes making en clase e establecer un debate coas conclusións que sacamos deles. Deste xeito puidemos ademáis, dar a coñecer un pouco mellor entre a clase as actividades que realizaban os compañeiros e tamén conseguir ese feedback que non estivera presente nos nosos post do blogue.

Os roles que tivemos cada un durante o traballo foron totalmente equitativos, é dicir, dividíamo-lo traballo en partes iguais e cada un facía exactamente o mesmo que o seu compañeiro, pero con respecto a un grupo de traballo diferente. Isto foi así tanto na publicación dos post coma tamén na actualización dos contidos do Canal BCP. Dado que os obxectivos do grupo eran bastante inmateriais, por así dicilo. O noso labor foi nun principio de apoio e nun final de visibilización e promoción dos outros grupos, polo que non había necesidade de establecer unha xerarquía nin unha distribución especial dentro do grupo, xa que as actividades se realizaban en bloque (cada quen facía o mesmo simultaneamente, en cada unha das fases).

O tempo no noso traballo era un factor extremadamente variable. No que se refire a actualización dos contidos do Canal BCP todo dependía da cantidade de material que se subira nese día ao blogue; asimesmo, a gravación dos Making of e os tempos de documentación tamén variaron moito. De facer unha distribución porcentual entre o tempo de documentación (posts), Making of e xestión do canal sería un 60-30-10.

1.3.- Rexistro-itinerario (dietario) de accións emprendidas (da acción máis nova á máis vella: datar cada unha delas).

- 5 de maio – Martín:** Actualización da páxina do Canal BCP; incorporación de buscador.
- 29-30 de abril –** Proxección, streaming e debate dos making of.
- 27 de abril –** Posta en común das preguntas para o debate, discusión sobre o decálogo e organización da memoria.
- 26 de abril – Pedro:** Comentario no post *Corta pero intensa historia* (17 de abril).
- 25 de abril – Pedro:** Comentarios nos posts *COGAMI*, *REGAKI* y *Aurora* (13 de marzo) e *COGAMI en Pontevedra* (27 de marzo).
- 24-25 de abril – Jorge:** Edición e montaxe dos making of dos grupos 151.B00 e 152.A00.
- **Pedro:** Edición e montaxe dos making of dos grupos 151.F00 e 151.H00.
- 22-23 de abril – Jorge:** Gravación dos making of para os grupos 151.B00 e 152.A00.
- 22 de abril – Jorge:** Comentarios nos posts *As ideas hexemónicas* (10 de abril), *O pesimismo de Milgram e Zimbardo* (20 de marzo) e *Psicoloxía social* (6 de marzo).
- 17 de abril – Jorge:** Comentarios nos posts *O barrio neoiorquino “Chelsea”, ou tamén coñecido como “Little Spain”* (16 de abril), *“Una mujer tiene que estar donde ella quiera”* (16 de abril) e *No es más que un “hasta luego”, no es más que un breve “adiós”* (17 de abril).
- **Martín:** Post individual *Una última pregunta*.
- 16 de abril – Paula:** Post individual *“Literatura y periodismo”, Albert Chillón y el lenguaje*.
- **Paula:** Edición e montaxe dos making ofs dos grupos 152.C00 e 152.D00.
- **Martín:** Gravación dos making of para os grupos 151.A00 e 152.B00.

- **Pedro:** Gravación do making of para o grupo 151.F00.
- 15-19 de abril - Noelia:** Edición e montaxe dos making ofs dos grupos 151.E00 e 152.E00.
- 15 de abril - Noelia:** Post individual *Teoría del Buen Vivir*.
- **Pedro:** Gravación do making of para o grupo 151.H00.
- 14-15 de abril - Noelia:** Entrevista aos grupos 151.E00 e 152.E00 para os making of.
- **Paula:** Gravación dos making ofs dos grupos 152.C00 e 152.D00.
- 14 de abril – Pedro:** Comentarios nos posts *Arturo Reboiras: “Los medios son objetivos”* (14 de abril), *Micromachismos* (14 de abril) e *Obstáculos del periodismo: informar sin información* (14 de abril).
- 13 de abril – Jorge:** Comentario no post *A historia e Miguel Littín* (20 de febreiro).
- 12 de abril – Paula:** Comentarios nos posts *Una dosis de realidad* (8 de abril), *De ciencia, sociedade e xornalistas* (9 de abril), *De incoherencia grupal: a vueltas con UDIPRE* (10 de abril) e *A emigración galega: onte e hoxe* (10 de abril).
- 10 de abril – Martín:** Comentarios nos posts *Ariadna: “Hay gente que piensa que una mujer no puede ser tan cañera como un hombre porque tienden a ser más delicadas y dulces”* (9 de abril), *Los no escuchados* (9 de abril) e *Carlos Neira (analista político): “A solución ao xornalismo actual pasa por regular os medios de comunicación”* (10 de abril).
- **Jorge:** Post individual *As ideas hexemónicas*.
- 8 de abril – Noelia:** Comentarios nos posts *Tejiendo redes* (7 de abril), *Cando a información ten un prezo* (7 de abril) e *La importancia de la radio* (8 de abril).
- **Paula:** Realización dunha enquisa a pé de rúa co grupo 152.D00.
- 7 de abril – Pedro:** Post individual *La comunicación para el desarrollo*.

- 27 de marzo – Jorge:** Comentarios nos posts *¿La ficción supera la realidad?* (26 de marzo), *Xa é hora de que se vexa o que facemos* (27 de marzo) e *Teletón México* (26 de marzo).
- **Martín:** Post individual *Comunicación y desarrollo*.
- 26 de marzo – Paula:** Post individual *Comunidad Vs. Sociedad, de Ferdinand Tönnies*.
- **Martín:** Gravación da entrevista a Laura Darriba, alumna da Facultade de Filosofía. O vídeo foi publicado no blog por Roberto Fumega (151.A05) día 27 baixo o título *Filosofía e Feminismo*.
  - **Jorge:** Gravación da entrevista a Yolanda Casal, xornalista de El Correo Gallego, por Tania Brandariz (151.B01), Sofía Caamaño (151.B02) e Pablo Casas (151.B03). Seccións deste vídeo aparecen no making of do grupo 151.B00.
- 25 de marzo –** Post grupal *El pensamiento de Paulo Freire*.
- **Noelia:** Post individual *Biopolítica de Antonio Negri*.
- 24 de marzo – Pedro:** Comentario no post *Cine e teatro: caricaturas da nosa Emigración* (24 de marzo).
- 20 de marzo – Jorge:** Post individual *O pesimismo de Milgram e Zimbardo*.
- 19 de marzo – Noelia:** Comentarios nos posts *Estereotipos sexistas en los medios* (16 de marzo), *Y entonces llegó la televisión* (18 de marzo) e *Representación social de la discapacidad* (18 de marzo).
- 17 de marzo – Pedro:** Post individual *Historia de vida*.
- 13 de marzo – Martín:** Post individual *Sumak Kawsay para todos*.
- **Martín:** Edición de videos para o post *Sumak Kawsay para todos*, publicado o mesmo día.
- 12 de marzo – Paula:** Post individual *Conocer a Sluzki y ahondar en las redes sociales*.
- **Pedro:** Participación no debate sobre a película *Ace in the Hole*, realizada por Billy Wilder.

- **Jorge:** Participación no debate sobre o texto *Internet, virtualidad y comunidad*, de Ignacio Siles.

11 de marzo - Noelia: Post individual *Redes sociales y comunicación interpersonal*.

- Post Grupal *Making Off*.

- **Jorge:** Participación no debate sobre o texto *¿Qué es la crítica?*, de Judith Butler.

10 de marzo - Noelia: Reunión co grupo 152.E00.

- **Pedro:** Comentarios nos posts *Alberto Varela: “Los Medios llevan meses de precampaña ante las elecciones”* (10 de marzo), *“Empoderando a las mujeres, empoderando a la realidad. ¡Imagínalo!”* (10 de marzo) e *O xerme que sementou Baden-Powell* (10 de marzo).

- **Noelia:** Participación no debate sobre a película *The Visitor*, realizada por Thomas McCarthy.

9 de marzo - Paula : Participación no debate sobre a película *La dignidad de los nadie*s, realizada por Fernando E. Solanas.

7 de marzo - Paula: Entrevista cos membros da radio Cuac FM co grupo 152.C00.

6 de marzo - Noelia: Gravación de material para o making of e toma de fotografías para o grupo 151.E05.

- **Martín:** Comentarios nos posts *O mundo da saúde mental* (5 de marzo), *Otra visión de la historia del rock* (5 de marzo) e *¿La necesidad de ser premiados?* (6 de marzo).

- **Jorge:** Post individual *Psicología social*.

5 de marzo - Paula: Comentarios nos posts *“Dende a prudencia, coído que o futuro vai ir pola especialización e a profundidade na información”* (5 de marzo), *A nosa primeira rolda de prensa* (5 de marzo) e *Medios rurais – Revistas agrarias* (5 de marzo).

- **Paula:** Rolda de prensa no Parlamento Galego co grupo 152.C00.

- **Pedro:** Participación no debate sobre a película *Nebraska*, realizada por Alexander Payne.

– **Noelia:** Participación no debate sobre a película *Stories We Tell*, realizada por Sarah Polley.

4 de marzo – Noelia: Comentarios nos posts *Ni tan buenos, ni tan malos* (4 de marzo), “*Cuando hay una inundación, lo primero que escasea es agua potable*” (3 de marzo) e *Investigacións que non chegan á sociedade* (4 de marzo).

– **Martín:** Participación no debate sobre o texto *Espistemologías del Sur*, de Boaventura de Sousa Santos.

3 de marzo – Pedro: Post individual *Nuevas formas de hacer periodismo*.

- **Paula:** Participación no debate sobre o texto *La objetividad como ritual estratégico*, de Gaye Tuchman.

– **Noelia:** Participación no debate sobre o texto *Los imaginarios sociales en la comunicación interpersonal*, de Salvador Moreno.

2 de marzo – Pedro: Participación no debate sobre o texto *Los cínicos no sirven para este oficio*, de Ryszard Kapuściński.

27 de febreiro - Noelia: Gravación de material para o making of, toma de fotografías e entrevista do grupo 151.E05.

– **Martín:** Post individual *Xuntarse, moverse, chegar*.

26 de febreiro - Paula: Participación no debate sobre a película *La société du spectacle*, realizada por Guy Debord.

– **Paula:** Post individual *La realidad de las radios comunitarias o “el tercer sector”*.

– **Martín:** Participación no debate sobre a película *Born Into Brothels: Calcutta's Red Light Kids*, realizada por Zana Briski e Ross Kauffman.

25 de febreiro – Post grupal *A dimensión humana*.

– **Noelia:** Post individual *Aproximación al concepto de educomunicación*.

– **Jorge:** Participación no debate sobre a película *Caro Diario*, realizada por Nanni Moretti.

24 de febreiro – Pedro: Comentarios nos posts *¿Cómo es una casa familia?* (24 de febreiro), *Un poco de “A Kalimera”* (24 de febreiro) e *“O escultismo? Algo relacionado coa escultura, non?”* (24 de febreiro).

– **Martín:** Participación no debate sobre a película *Local Hero*, realizada por Bill Forsyth.

21 de febreiro - Pedro: Gravación de material para making of do grupo 151.H00.

20 de febreiro – Martín: Comentarios nos posts *Galegofobia* (20 de febreiro), *Olvidémonos del soporte y centrémonos en el contenido* (19 de febreiro) e *Conocer para prevenir* (20 de febreiro).

– **Jorge:** Post individual *A historia de Miguel Littín*.

- **Martín:** Gravación do videotutorial sobre a utilización do Canal BCP.

– Creación do Canal BCP e deseño do logotipo e das categorías, asignación de grupos de traballo e inicio da administración do blog do Canal BCP.

19 de febreiro – Paula: Comentarios nos posts *Olvidémonos del soporte y centrémonos en el contenido* (19 de febreiro), *É obxectiva a nosa realidade?* (19 de febreiro) e *Situación periodística actual* (19 de febreiro).

18 de febreiro – Noelia: Comentarios nos posts *Medios comunitarios – Historia Filispim* (18 de febreiro), *Vídeo asociación Itinera* (18 de febreiro) e *El drama del chef que no sabía cocinar* (18 de febreiro).

17 de febreiro – Pedro: Post individual *Os presentamos al grupo de vídeo*.

1.4.- Pequeno test ao traballo (máx. 1 parágrafo de 10 liñas por pregunta).

1.4.1.- Estimación sobre os procedementos levados a cabo (reflexividade).

Dende o primeiro momento tivemos que analizar un gran número de material audiovisual así como textos, libros, ensaios... sobre os diferentes temas que se estaban a tratar na aula, ben da asignatura ou ben en relación co resto de traballos dos noso

compañeiros. Isto permitiunos poder ofrecer coñecementos e explicacións a maiores nos nosos posts (individuais e grupais) que sempre acompañábamnos dalgún breve vídeo a modo de resumo. Nos posts individuais cada integrante do grupo traballaba pola conta sobre un tema previamente seleccionado pola totalidade dos membros mentres que nos post grupais reuniamonos e discutíamos diferentes puntos de vista que quedaban plasmados na entrada. Por outra parte tamén nos organizamos para a creación do Canal BCP así como de alimentalo e crear actividades como o último debate no que se proxectaron os makings off.

1.4.2.- Estimación sobre o seguemento e fases do tema nos post do grupo (non só grupais) e interese dos compañeiros da aula.

Os nosos post non se centaron nun so tema se non mais ben que intentaron servir para explicar en profundidade os temas tratados na aula e relacionados coa comunicación interpersonal e comunitaria. Quizais por esto de non ser un tema propiamente dito a acollida por parte dos compañeiros non foi a esperada e tivemos que contar cunha actividade de debate a maiores para recoller as súas opinións. Nesta actividade a acollida foi moi sobresaínte xa que case toda a clase participou e permitiunos elaborar unha serie de opinións dos nosos compañeiros tamén sobre o noso traballo. Cabe destacar que os compañeiros sí mostraron interese a hora de axudas para a realización de vídeos no seu traballo.

1.4.3.- Estimación sobre a vinculación do tema cos temas e conceptos vistos e entregados polo profesor na aula (relación e apropiación de coñecementos; uso dos apuntamentos e lecturas).

O noso tema inclúese a perfección neste apartado xa que moitos dos posts aumentan os conceptos impartidos na aula. Por isto tivemos que indagar en temas sobre a biopolítica e biopoder, as epistemoloxías do sur, ideas hexemónicas, o bo vivir, comunicación para o desenvolvemento...

1.4.4.- Resultados e/ou procesos acadados polo grupo. Valoración. Relación entre os procesos realizados. Actividade de visibilización.

O principal co que nos quedamos todo o grupo á a cantidade de información nova sobre temas que só coñecíamos de oídas nas clases e outros que, aínda que nos interesaban, nunca buscáramos

en profundidade. Ademáis, ao estar moi implicados no traballo audiovisual da asignatura aprendemos técnicas que nos poden axudar para futuros traballos.

Ao mesmo tempo levamos sempre a cabo unha actividade de visibilización hacia os outros grupos grazas ao canal BCP, blog ligado ao blog principal da asignatura, no que traballábase almacenando os contidos audiovisuais de todos os grupos así como incluíndo o traballo propio. Para finalizar co noso traballo realizamos a actividade dos debates que levábase traballando con algúns grupos dende o comezo e a que acudiron tamén todos os demais.

1.5.- Materiais (sen número de páxinas):

1.5.1.- Bibliografía e referencias consultadas (citar en sistema APA 6, e comentar breve- 4 liñas- cada libro ou material relevante).

Aparici, R., & Covi Druetta, D. (2010). *Educomunicación*. Barcelona: Gedisa.

Este libro aborda temáticas vinculadas á relación entre a comunicación e a educación no contexto da cultura dixital, ofrecendo unha práctica de ambas as dúas dimensións baseada no diálogo e a participación.

Barranquero, A. (2010). Comunicación Participativa y Educación en Medios. Implicaciones del concepto de prealimentación (“feed-forward”) de Mario Kaplún. *Universidad Autónoma de Barcelona, Gabinete de Comunicación y Educación*. Recuperado de:

<http://www.gabinetecomunicacionyeducacion.com/files/adjuntos/Comunicaci%C3%B3n%20participativa%20y%20educaci%C3%B3n%20en%20medios.%20implicaciones%20del%20concepto%20de%20prealimentaci%C3%B3n%20%28feed-forward%29%20de%20Mario%20Kapl%C3%BA.pdf>

Empregado para a elaboración do post “La comunicación para el desarrollo”. Desta fonte aproveitouse unha cita textual.

Beltrán, L., Chaparro Escudero, M., & Barranquero, A. (2014). *Comunicología de la liberación, desarrollismo y políticas públicas*. Girona: Luces de Gálibo.

Supón unha proposta de comunicación para o desenvolvemento que persiga a democratización real e o recoñecemento a unha vida en igualdade de dereitos, revisando as estratexias de comunicación en países en vías de desenvolvemento.

Bill Forsyth. *Local Hero*. (1983). Escocia.

Plásmase a anteposición do ser humano do seu traballo á realidade e do diñeiro a todo o demais, o que leva a transformar en virtuais as súas relacións que permite establecer a diferenciación entre asociación e comunidade.

Charles Chaplin. *Tiempos modernos*. (1936). Estados Unidos. *Chaplin presenta unha alegación fronte á deshumanización do traballador producido pola máquina e a forma intensiva de organización do traballo propia da Revolución Industrial e que diferencia á asociación da comunidade*

Chillón, L., & Vázquez Montalbán, M. (1999). *Literatura y periodismo*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions.

O autor presenta nesta obra a linguaxe como instrumento de expresión e expón as teorías de toma de conciencia lingüística que equiparan o pensamento á linguaxe.

Contreras, A. (2000). Comunicación-desarrollo para otro occidente. *Razón y palabra*, 18. Recuperado de: <http://www.razonypalabra.org.mx/anteriores/n18/18acontreras.html>

Empregado para a elaboración do post “La comunicación para el desarrollo”. Desta fonte aproveitouse unha cita

textual. Crovi Druetta, D., López Cruz María de los Ángeles, & López González, R. Redes sociales. Este libro recolle a orixe, a evolución e as achegas realizadas por diversas disciplinas ao concepto das redes sociais, e discútese a aplicación social e académica destas.

Eriano, V (2007). *Causas del ausentismo ciudadano en el Presupuesto Participativo municipal desde un enfoque de comunicación para el desarrollo. Tesis de Licenciatura, UAP, Lima.* Recuperado de:

<http://www.monografias.com/trabajos-pdf2/ausentismo-ciudadano-presupuesto-participativo-municipal/ausentismo-ciudadano-presupuesto-participativo-municipal.pdf>

Fíxose unha cita textual no post “La comunicación para el desarrollo”, tamén empregouse o contido da tese para a documentación necesaria para a elaboración do post.

Freire, P. (1970). *Pedagogía del oprimido. Nueva York: Herder y Herder.*

García-García, J. (2013). Transformaciones en el Tercer Sector: el caso de las radios comunitarias en España. *Adc*, 2013(5), 111-131. doi:10.6035/2174-0992.2013.5.8. Recuperado de <http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/66635/90-204-1-PB.pdf?sequence=1>

Este artigo fai unha reflexión sobre a evolución das radios comunitarias en España e usouse para ampliar a información ao grupo que traballaba sobre este tema.

Hardt, M., & Negri, A. (2002). *Imperio. Barcelona: Paidós.*

Trátase a nova orde da globalización mostrando ata que punto este é fundamentalmente diferente do imperialismo propio da dominación europea e da expansión capitalista característicos doutras épocas.

Martínez-Salanova Sánchez, E. (2010). Paulo Freire. Pedagogo de los oprimidos y transmisor de la pedagogía de la esperanza. Recuperado del sitio de internet de Universidad de Huelva, Portal de la Educomunicación:

http://www.uhu.es/cine.educacion/figuraspedagogia/0_paulo_freire.htm

Empregado para a elaboración do post grupal “El pensamiento de Paulo Freire”. Esta fonte aporta información básica para a comprensión do pensamento do sociólogo Paulo Freire, sobre o que xira o contido do post.

McCall, E. (2011). Comunicación para el desarrollo. Fortaleciendo la eficacia de las Naciones Unidas. *Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura*. Recuperado de: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/communication_form_development_oslo_c4d_pda_es.pdf

Empregado para a elaboración do post “La comunicación para el desarrollo”. Desta fonte aproveitouse unha cita textual.

Ojokheta, K (2007). La metodología de Paulo Freire para la enseñanza de la alfabetización. *Educación para adultos*.

Empregado e citado no post grupal “El pensamiento de Paulo Freire”. Este texto expón de forma clara e sinxela as fases do método de enseñanza da alfabetización, que forma parte das teorías sociolóxicas de Paulo Freire.

Peraldo, J. (2015). *El arte del relato: entre la ficción y la realidad, siempre*. [Pendentedemigracion.ucm.es](http://pendientedemigracion.ucm.es). Recuperado de http://pendientedemigracion.ucm.es/info/emp/Numer_06/6-5-Bibl/6-5-06.htm

*Este artigo resume a obra de Albert Chillón, *Periodismo e literatura* e empregouse como material adicional no post sobre o devandito autor*

Sluzki, C. (1996). *La red social*. Barcelona: Gedisa.

O contido deste libro foi tratado na aula para expoñer a teoría das redes sociais e realizar unha práctica ao respecto; ademais, foi empregado como material complementario na elaboración do post sobre este tema.

Sousa Santos, B. de (2010). Introducción: Las epistemologías del sur. *Boaventuradesousasantos.pt*. Recuperado de:

http://www.boaventuradesousasantos.pt/media/INTRODUCCION_BSS.pdf

Empregado no post “As ideas hexemónicas” como fonde documental coa que explicar as teorías do sociólogo Boaventura de Sousa Santos.

Tönnies, F., Gurrutxaga Abad, A., & Ivars, J. (2011). *Comunidad y asociación*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Trátase a diferenciación entre comunidade e asociación no contexto dos cambios sociais da Revolución Industrial e insístese na necesidade de restablecer o espírito da comunidade baixo esta nova forma da sociedade avanzada.

YouTube,. (2012). *D.I.Y. or DIE - Cómo sobrevivir como artista independiente*. Recuperado de

https://www.youtube.com/watch?v=_0wOlySL8lo

Este vídeo fai referencia ao termo "Doit yourself" que foi tratado nun post sobre a importancia dos grupos de autoxestión como maiores transmisores de ideas e culturas do panorama social.

YouTube (2012). “paulofreire”. Recuperado de:

<https://www.youtube.com/watch?v=Uixem8Hah6U>

Este vídeo empregouse no post grupal “El pensamiento de Paulo Freire”. Trátase dun documento audiovisual da ponencia de Paulo Congreso Internacional de Nuevas Perspectivas Críticas en Educación, celebrado en xulio de 1994 en Barcelona.

YouTube (2012). “Última entrevista a Paulo Freire. Traducida y subtitulada al español. Parte 1/2”. Recuperado de:

<https://www.youtube.com/watch?v=yPtBrZ9V890>

Aportado no post grupal “El pensamiento de Paulo Freire”. No vídeo podemos ver a Paulo Freire explicando as bases do seu pensamento e os seus desexos para Brasil no futuro.

YouTube (2012). “Última entrevista a Paulo Freire. Traducida y subtitulada al español. Parte 2/2”. Recuperado de:
<https://www.youtube.com/watch?v=WcFnGjbuyT0>

Aportado no post grupal “El pensamiento de Paulo Freire”. No vídeo podemos ver a Paulo Freire explicando as bases do seu pensamento e os seus desexos para Brasil no futuro.

YouTube (2009) “Marshall McLuhan - The World is a Global Village (CBC TV)”
Recuperado de: <https://www.youtube.com/watch?v=HeDnPP6ntic>

Empregado no post “As ideas hexemónicas” como peza fundamental na que se basa o contido do post, que explica as ideas do canadiense Marshall McLuhan.

--,. (2015). *Teoría del buen vivir, la ecología política y la economía ecológica*. Recuperado de https://youtu.be/XgyLjy_xc8c

No seguinte vídeo Florent Marcellesi, coordinador de ecopolítica, explica a teoría do bo vivir e foi empregado nun post no que se facía referencia a este concepto.

1.5.2.- Enlaces recabados comentados.

Barbara L. Fredrickson, G. (2003). What Good Are Positive Emotions in Crises? A Prospective Study of Resilience and Emotions Following the Terrorist Attacks on the United States on September 11th, 2001. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 84(2), 365. Recuperado de <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2755263/>

Barbara L. Fredrickson, G. (2003). What Good Are Positive Emotions in Crises? A Prospective Study of Resilience and

Emotions Following the Terrorist Attacks on the United States on September 11th, 2001. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 84(2), 365. Recuperado de <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2755263/>

Ecoosfera,. (2013). *Estas son las marcas de cosméticos y productos de higiene personal que experimentan con animales*. Recuperado de <http://www.ecoosfera.com/2013/04/estas-son-las-marcas-de-cosmeticos-y-productos-de-higiene-personal-que-experimentan-con-animales/>

La Prensa,. (2015). 10 películas que recuerdan el golpe de Pinochet contra Allende. Recuperado de <http://laprensa.peru.com/actualidad/noticia-10-peliculas-que-recuerdan-golpe-pinochet-contra-allende-12496>

Miranda, O. (2013). Diarios que lucharon contra la dictadura. *Diario U Chile*. Recuperado de <http://radio.uchile.cl/2013/09/05/los-periodistas-que-lucharon-contra-la-dictadura>

Noelle-Neumann, E. (2015). *La espiral del silencio Opinión pública: nuestra piel social* (1st ed.). Recuperado de http://capacitacion.iedf.org.mx/moodle/seminario/lecturas/lecturas/sesion2/La_Espiral_del_Silencio.pdf

Ormart, E., Pena, F., Navés, F., & Salomé Lima, N. (2015). *Problemas éticos en la experimentación psicológica. Asch, Milgram y Zimbardo en cuestión*. *Aesthethika.org*. Recuperado de <http://www.aesthethika.org/Problemas-eticos-en-la>

Rojo, P. (2005). *Información y Conocimiento: una Visión del Cambio Social y Tecnológico en La Era Digital*. *Razonypalabra.org.mx*. Recuperado de <http://www.razonypalabra.org.mx/mundo/2005/febrero.html>

YouTube,. (2012). *Jimmy Kimmel Lie Detective*. Recuperado de <https://www.youtube.com/watch?v=KPgpRw9tiuM&feature=youtu.be>

YouTube,. (2015). *Mira cómo WhatsApp puede arruinarte la vida en un instante*. Recuperado de <https://www.youtube.com/watch?v=KDtRckTXR7Q>

MEMORIAS INDIVIDUAIS

2.- Aportacións individuais (3 páx. máx. cada alumna/o)

NAVARRO OTERO, PEDRO 152.H01

2.1.- Aproveitamento individual do traballo. Coñecementos, capacidades e destrezas conseguidas. Aproveitamento lecturas realizadas (non só das LR).

O traballo de elaboración dos post materializouse nun achegamento a teorías sociolóxicas como as epistemoloxías do sur, ideas hexemónicas, o bo vivir, comunicación para o desenvolvemento, etc. Na realización de comentarios fíxose unha labor de pescuda e investigación ó levar adiante unha búsqueda documental de fontes textuais e audiovisuais diversas. Ademais, adquiríronse coñecementos sobre diversos temas tratados polos nosos compañeiros nos seus post. Por outra banda, a realización dos making of supón unha mellora da nosa destreza filmando, montando e editando vídeos, o simple feito de gravar pezas tendo a idea de como desexamos que sexa o resultado (elaboración dun guión previo) é imprescindible para aforrar horas de traballo.

No relativo as lecturas recomendadas, estas foron a base pola que xurdiron os post individuais e algúns colectivos do grupo polo que volvéronse imprescindibles no traballo do grupo. O dito, achegamento a temas pouco coñecidos, búsqueda de información, contraste, selección. Ademais, en traballos realizados na aula (decálogo, posta en común de textos, etc.) tiveron que cuestionarme as bases teóricas do xornalismo e atopei espazos no mercado da comunicación para o desenvolvemento futuro da miña actividade profesional.

2.2.- Aportación individual á orientación do tema e experiencia da/o alumna/o na organización grupal (posibilidades de mellora do traballo e crítica construtiva do mesmo).

No grupo había nun inicio pouca organización, basicamente porque non tínhamos moi claro hacia onde orientar o traballo. Ó darnos conta de que o que estábamos facendo non tiña resultados, non había unha resposta (*feedback*), tivemos que cambiar a nosa liña e reestructurar o traballo e a súa fin. Os

grupos de clase tampoco contaron moito co grupo, polo menos no meu caso, e buscaban o seu interese e confortabilidade.

O traballo do grupo non foi perfecto pero houbo unha implicación clara por que fora útil. A mellora pasaría por acordar un maior *feedback* cos compañeiros, unha maior presenza no blog e a realización de máis proxectos audiovisuais que achegasen de forma sinxela a materia.

2.3.- Actividades individuais realizadas no traballo e, se de caso, participación en eventos e exercicios na aula, fóra dela e no blog respecto deste traballo e nos temas dos outros grupos.

De forma individual: realización de post, organización de temas para estos, xestión do BCP, realización do decálogo e filmación e edición de material para os making of *Expectativas do xornalismo* e *Scouts Guía Vasco da Ponte*.

Máis aló da actividade realizada na aula, participei no V Seminario de Xornalismo Social e Cooperación Internacional (cunha duración de 40 horas), levado adiante por Agareso (Asociación Galega de Reporteiros Solidarios) e a ACPD (ONG Asemblea de Cooperación pola Paz), no que tratáronse temas moi ligados á materia de Comunicación Interpersoal e Comunitaria e realizáronse tres pezas xornalísticas de temas como cambio social, inclusión ou diversidade cultural que supuxeron achegarse a membros de asociacións e colectivos. O traballo no seminario estivo moi ligado ó da materia e servíume para comprender o periodismo social, ó traballo directo coa cidadanía e á búsqueda de fontes, o achegamento a asociacións e colectivos significa comprender a súa forma de comunicarse e a súa presenza (ou falta da mesma) nos medios de comunicación tradicionais, así como aprender a forma correcta de tratalos e referencialos nos medios.

2.4.- Indique e precise se cre posible desenvolver o traballo realizado nunha actividade futura (TFG, traballos para outra materia, actividade profesional, aportación á sociedade, a movementos ou a grupos,...). Como?. Rendabilidade.

Ó non traballar cunha asociación, o resultado non é tan periodístico como o do resto de grupos, que polo menos poderían aproveitar o seu material para unha reportaxe. Por outra banda, a lectura dos post do resto de grupos e a

realización de comentarios tamén serven como achegamento a temas descoñecidos ou pouco coñecidos, polo que una base para futuros traballos nesas áreas xa se ten. O traballo do BCP é máis de apoio e axuda, supón aprender a manexarse con outros grupos que teñen os seus propios intereses e a organizarse e xestionar contidos e tempo.

A rendabilidade do traballo realizado está en: o achegamento a conceptos (biopolítica, biopoder, etc.), coñecemento de temas e tratamento de colectivos (polo traballo dos outros grupos) e perfeccionamento de técnicas xornalísticas (documentación, xestión, filmación, montaxe, comunicación).

PEREIRA VILA, JORGE 152.H02

2.1.- Aproveitamento individual do traballo. Coñecementos, capacidades e destrezas conseguidas. Aproveitamento lecturas realizadas (non só das LR).

Foi moi beneficioso darlles un repaso a conceptos e actitudes aprendidas ao longo da carreira, cuxo inicio xa remonta ao 2008, en anos de Licenciatura. O blog é unha boa ferramenta, e tamén un medio, para pór en xogo todo o aprendido. Resulta, polo menos dende a miña experiencia, que gran parte do que fun aprendendo, dentro e fóra da facultade, resultou útil á hora de aportar información e opinións aos compañeiros; iso se é que realmente alguén seguía os consellos de comentarios e posts alleos, claro. Por fin parece que moitas das leccións aprendidas nos 5 anos precedentes facilitan algunha labor formativa máis aló da materia de Teoría da Comunicación, sempre impartida polo “xenial” Manuel Outeiriño: a Escola de Frankfurt con Adorno e Habermas, a espiral do silencio de Noelle-Neumann, a aldea global de McLuhan ou o Informe MacBride. Traballar cun horario e dentro dun calendario de publicacións tamén resulta bastante divertido e instrutivo para tomar contacto cos costumes da vida profesional nas redacción, aínda que moitas veces pode resultar que un queda atascado nunha mesma temática ao longo do tempo. Tamén é ben certo que puiden redescubrir as miñas habilidades de edición e montaxe de vídeos, cun equilibrio entre estética e información, cousa que agradeceréi á hora de realizar futuros proxectos tanto dentro como fóra dos medios de comunicación. Desempear a cámara e volver instalar o Sony Vegas para realizar un traballo orixinal co que quedas medianamente contento é sempre

moi gratificante. O simple feito de volver a sentirse capaz de poder pór a proba as capacidade de creación e de redacción despois de tanto tempo afastado da vida xornalística inspira moita esperanza, pois o futuro é bastante turbio.

Con este optimismo, a miña curiosidade polo campo teórico do xornalismo volveu espertar. Sen embargo nunca deixei de pensar como un xornalista: Sempre queda o instinto de analizar os medios e a forma da mensaxe antes que ter en consideración sequera o contido informativo. Nestas datas de crise xeral o xornalista de medios masivos resulta ser un creador de historias e contidos de entretemento apurado polos contratos de publicidade e os accionistas bolsistas. O comunicador, máis ca un voceiro dos poderosos, debe ser un investigador e unha conexión entre comunidades e os membros das mesmas, facilitando e establecendo unha comunicación horizontal. Hai que preguntarse qué paga máis a pena, se o salario ou os principios humanos da comunicación, a comprensión recíproca e a concordia. É o camiño difícil, sobre todo porque as propias leis deste país dificultan a existencia de medios de comunicación comunitarios.

No que respecta á volta á vida na Facultade: Estivo ben volver a ter contacto coa vida estudantil, aínda que sexa só para meter medo aos novos xornalistas adiantándolles información sobre futuras materias, posibles conflitos con profesores e o corpo administrativo da Universidade, e sinalándome a min mesmo coma o resultado do fracaso da educación e do estado de benestar. Pero isto non vai sobre de min. Volver a ser parte das engrenaxes do alumnado, despois de ter un par de anos para ver mundo, resulta vantaxoso fronte ao estrés, as ansiedades e inexperiencia dos novatos. Pode ser cousa da desidia ou da abulia, pero desta vez pareceume moi fácil participar nos diferentes debates desta e doutras materias, en comparación cos meus anos na Licenciatura. Pode ser que despois de pasar unha certa idade un remate por perder esa modestia e esa cautela excesivas que moitos teñen á hora de aportar a súa opinión. Estes debates, por certo, trataron das seguintes lecturas:

- *Caro diario*, longametraxe dirixida por Nanni Moretti, unha especie de retrato da xeografía, a demografía, as xerarquías e o *zeitgeist* da Italia de principios dos 90.

Aborda temas que se enlazan de forma máis ou menos tanxente co tema da comunicación entre individuos e grupos: a separación de barrios por prezo do solo, as diferentes culturas das comunidades

illadas, as bondades e os males da televisión, desacordos e malentendidos cos médicos, a influencia da cultura popular norteamericana ou a herdanza dada ás novas xeracións.

- *Internet, virtualidad y comunidad*, artigo escrito por Ignacio Siles González. Trata os problemas sociais, filosóficos e semánticos do concepto de 'comunidade' que trae consigo a era das telecomunicacións hipertextuais. ¿Precísase dun espazo físico para crear unha comunicación efectiva de cara ao establecemento de vínculos? ¿As agrupacións do espazo virtual poden chamarse 'comunidades'?

- *¿Qué es la crítica?*, artigo escrito por Judith Butler, en defensa da actitude crítica universal: Pór en dúbida os esquemas e convencións establecidos e cuestionar as estruturas abstractas que configuran o pensamento é un exercicio de pensamento, reflexión e cavilación autoconsciente.

2.2.- Aportación individual á orientación do tema e experiencia da/o alumna/o na organización grupal (posibilidades de mellora do traballo e crítica construtiva do mesmo).

Ao principio, cando apuntabamos a traballar coa Asociación de Altas Capacidades de Galicia (ASAC), situada no Campus Sur, resultou que unha amiga, graduada en Psicoloxía, traballara no centro hai uns anos. A súa axuda e guía podería resultar esencial para poder introducirmos no mundo das altas capacidades. Foi unha mágoa non poder conseguir a firma do o aval para validar a tempo o tema que nos propuxemos ao inicio. Sería interesante coñecer a relación entre investigadores, familiares e medios no ámbito da ASAC. Non insistimos o suficiente ao seu persoal, que claramente estaba a ignorarnos, e agora só podemos especular sobre as nosas pescudas irrealizadas.

Sendo parte do grupo de audiovisuais, cunha maior variedade de temas a tratar e cun énfase na utilización de documentos gráficos e de vídeo, tivemos unha experiencia xeralmente agradable. Pola banda menos harmoniosa houbo moitos entrevistados que esixiron non aparecer diante de cámara, facendo a nosa labor de apoio a outros grupos completamente innecesaria por momentos. A este respecto, o único que teríamos capacidade de mellorar é o noso limitado equipo de gravación, que consta unicamente das nosas propias cámaras e das emprestadas pola facultade. Un bo equipo de son, un trípode para cada un, mellores ferramentas e software

de montaxe, maior capacidade de almacenamento e de procesamento das nosas CPUs e incluso un mínimo de iluminación artificial probarían ser moi útiles para facer un traballo redondo, se non perfecto.

2.3.- Actividades individuais realizadas no traballo e, se de caso, participación en eventos e exercicios na aula, fóra dela e no blog respecto deste traballo e nos temas dos outros grupos.

De primeiro, na etapa de preparación para traballar coa ASAC, contactei con Jennifer Cabarcos, graduada en Psicoloxía que exercera como persoal en prácticas para a realización de avaliacións psicolóxicas e para a colaboración en actividades de potenciación das capacidades no ámbito das altas capacidades na ASAC-Galicia. Prestouse a colaborar aportando información básica sobre as actividades que exerce a asociación e a súa capacidade comunicativa. Esta fonte presentaba a vantaxe de non ter xa conexión algunha coa asociación, polo que podería falar con maior liberdade. Mantivémonos en contacto ata que ao meu grupo lle foi asignada a tarefa do audiovisual.

Xa como membro do grupo BCP de audiovisuais, contactei cos alumnos dos grupos 151.B00 e 152.A00, encargados de HistAmérica e de UDIPRE respectivamente. Ofrecínome a actuar como cámara e editor das entrevistas que realizasen.

Na aula e ao longo da segunda parte do curso, realicei os exercicios asignados ao meu grupo, como a definición de termos clave, e participei nos debates das clases expositivas, tanto na parte que fai as preguntas como as que as responde. Por outra banda, acudín ás tres reunións marcadas para discutir as tres lecturas que elixira, dando a coñecer as miñas conclusións en todas elas.

Finalmente, realicei unha serie de posts sen unha temática específica para o blog. Poderíase dicir que teñen en común un ton de predicador a favor das relacións humanas e da harmonía social a través da mediación dos comunicadores como informadores, non como produtores de entretemento, e do apoio aos oprimidos e a aqueles que non teñen voz. En cada post debería haber polo menos un vídeo relativo ao tema tratado, algúns moi xenéricos e outros moitos máis específicos, pois hai que adaptarse ao que ofrece a Rede. Comentei en varios posts de diferentes grupos, con temáticas variadas: radio comunitaria, emigración, costumes de hai

dúas xeracións, mulleres artistas, a omisión de información nos grandes medios tradicionais, a mutua axuda entre xornalistas e políticos, o drama convertido en espectáculo, mulleres labregas, os reality shows, os boy scouts, as desigualdades entre homes e mulleres e a creación de comunidades na emigración.

2.4.- Indique e precise se cre posible desenvolver o traballo realizado nunha actividade futura (TFG, traballos para outra materia, actividade profesional, aportación á sociedade, a movementos ou a grupos,...). Como?. Rendabilidade.

Toda información e experiencia é potencialmente útil. Diría que directamente a capacidade de falar e discutir en público mellorou notablemente grazas ás participacións nos debates das lecturas. Por outra banda, redescubrín a miña capacidade de gravar, editar e montar imaxes e son cos *making ofs*. A asociación de ideas, chamémoslas sinapses, beneficiouse na investigación e na consulta de fontes útiles para a realización de comentarios e posts no blog. Estas aptitudes son básicas para un futuro laboral ou, se acaso, para un proxectos *amateurs*: A capacidade de facerse notar e valer en sociedade pode abrir máis portas das que que pode pechar, imprescindible á hora de atopar fontes e mergullarse nos asuntos que preocupan á sociedade. Logo algún tipo de bagaxe en deseño e en técnicas e tecnoloxías de produción de contido audiovisual son necesarias para adaptarse á era dos multimedia, onde é viable actuar como autónomo ou *freelance*, mais non asumo que sexa sinxelo, tendo en conta a cantidade de obstáculos que teñen que superar as persoas que deciden traballar por si mesmos. Finalmente certas lecturas, sobre as teorías preocupadas pola igualdade de condicións no panorama das comunicacións, as outras que analizan problemas e fenómenos de conduta na psicoloxía social e os informes sobre as desigualdades entre diferentes grupos, espertan unha inquietude que só se pode definir como o desexo de mellorar o mundo. Contactar co maior número de persoas, repartidas en diferentes comunidades, é unha maneira de facerse unha idea de cómo funcionan as relacións e os conflitos humanos actuais. Quizais este non sexa o espírito máis rendible economicamente no mundo actual, pero nunca está de máis intentar cambiar as normas do xogo de paseniño e, se tal, pasar esta filosofía a outros.

RODRÍGUEZ REY, NOELIA 152.H03

1. Aprovechamiento individual del trabajo

Debido a que el trabajo del Grupo BCP está muy relacionado con la parte audiovisual de la asignatura mi aprovechamiento se basó en conocer al máximo las tecnologías de la comunicación en este ámbito y su conocimiento para utilizarlas a la hora de realizar los diferentes vídeos. Además hemos tenido la suerte de colaborar con el resto de los grupos por lo que he podido aprender de más de un tema como, por ejemplo, del observatorio de medios de las personas con problemas psíquicos y del tratamiento que se la da a las mujeres labradoras. Además, a la hora de los posts y comentarios siempre hemos buscado que estos tuviesen relación con la asignatura y los apuntes que se nos iban facilitando por lo que poco a poco he adquirido conocimientos muy útiles para la profesión periodística.

2. Aprovechamiento de las lecturas realizadas

De las lecturas obligatorias (yo escogí "*Stories We Tell*", "*The Visitor*" y "*Los Imaginario Sociales*") aprendí a identificar la comunicación interpersonal y comunitaria en casi cualquier situación diaria así como a aplicar muchos de los conceptos vistos en clase. Además para realizar nuestro trabajo diario en el blog he tenido que ver muchos videos relacionados con temas de la materia. En este vídeo sobre biopolítica (<https://www.youtube.com/watch?v=hYRCJKqbZ5I>) conocí a Antoni Negri y su idea de una política libertadora y opinión del desgaste de la democracia. Cuando hablamos del concepto de edocomunicación esta entrevista (<https://www.youtube.com/watch?v=JD8Di8qyv6g>) me fue de ayuda para entender el término como una capacidad del ser humano que debe desenvolverse en cualquier situación y no sólo dentro del marco académico. Otro de los temas sobre los que me informe ha sido el buen vivir (<https://www.youtube.com/watch?v=GzHwiellXfo>, http://www.redibec.org/IVO/rev21_01.pdf) en concreto en Ecuador, país en el que se recoge esta forma de vida en Planes Nacionales. Así, estas y otras lecturas realizadas me ayudaron a tener una visión más amplia de varios aspectos relacionados con la comunicación.

3. Aportación individual

Mi papel dentro del trabajo ha sido muy semejante al del resto de mis compañeros. Al principio sí es cierto que me costó adaptarme al no estar muy metida en el ámbito del audiovisual y el constante manejo de cámaras, programas de edición y montaje... pero una vez explicado y cogido el hábito creo que el resultado es bastante decente. Al buscar la información necesaria para la realización de los post sí he cumplido lo esperado al elegir los conceptos a tratar y cómo hacerlo (análisis de vídeos, lecturas complementarias, repaso de apuntes sobre la materia...) igual que a la hora de cumplir con el plan establecido al principio del cuatrimestre en el que el grupo fijábamos semanas de trabajo individual dentro del canal. También he trabajado con los grupos 151.H00 y 152.E00 acompañándolos a diferentes entrevistas o reuniones y elaborando el making off de su trabajo.

En cuanto a la actitud, siempre he estado disponible si alguno de los miembros necesitaba ayuda y de cambiar algo sería mi impaciencia a la hora de querer hacer los diferentes trabajos grupales.

4. Actividades realizadas por cada miembro del grupo

En particular mi trabajo ha sido de documentación sobre los temas dados en clase, un post o 3 comentarios cada semana, participar en la elaboración del post grupal cada 15 días, acompañar a grupos que necesitaban vídeos o fotos durante sus entrevistas, seguir de cerca el trabajo de los grupos 151.H00 y 152.E00, realizar el making off de los grupos anteriores, recopilar la memoria audiovisual de todos los grupos archivándola en el Canal BCP las semanas correspondientes (3 durante el cuatrimestre), participar en la elaboración y puesta en marcha de dicho canal y elaboración, junto con mis compañeros de grupo, del debate a realizar los próximos 29 y 30 de abril.

5. Posible utilización futura del tema

Al haber abarcado todo el ámbito de la comunicación comunitaria (siendo la clase entendida como la comunidad) creo que el trabajo que hemos realizado dentro del Blog BCP puede ser aplicable a cualquier otro trabajo e incluso a un medio de comunicación electrónico. Hemos aprendido a utilizar diferentes soportes a través

de los cuales nos comunicamos todos entre nosotros y con un posible receptor.

SÁNCHEZ ÁLVAREZ, PAULA 152.H04

2.1. - *Aprovechamiento individual*

Personalmente, el trabajo durante estos meses en torno al canal BCP me ha permitido ampliar ciertos conocimientos sobre la gestión del propio blog y, especialmente, ahondar en la materia de la asignatura y en el tema de estudio de ciertos grupos.

Primeramente, cabe mencionar el encargo de simplificar y transmitir de forma compendiada algunas de las cuestiones que consideramos más relevantes vinculadas a la comunicación interpersonal y comunitaria. Personalmente, decidí hacer hincapié en aspectos relacionados con las redes sociales -a partir del texto de Carlos Sluzki trabajado en el aula-, en la diferencia -según Ferdinand Tönnies- sobre comunidad y sociedad y en la concepción del lenguaje de Albert Chillón. Así pues, esto me ha permitido desglosar de forma más extensa dichos temas tratados en el aula y poder familiarizarme con ellos.

En segundo lugar, el trabajo con los grupos 152.C00 y 152.D00 sobre radios comunitarias y relaciones interpersonales en el periodismo respectivamente, me dio la oportunidad de seguir sus pasos de cerca y acercarme un poco más a la realidad de ambos estudios. De una parte, poder acompañar al grupo 152.C00 a realizar algunas de sus entrevistas con los colectivos que forman esta radio me permitió conocer de primera mano su funcionamiento; de otra parte, el trabajo con el grupo 152.D00 me aportó conocimientos sobre la realidad del mundo del periodismo desde algunos ámbitos fundamentales, como la actuación de los periodistas en una rueda de prensa o el conocimiento real de los ciudadanos de noticias relevantes de ámbito local. Asimismo, tanto el seguimiento semanal de sus post como la grabación del *making off* fueron actividades que me permitieron comprender su forma de trabajar y de asimilar todo su estudio.

En lo referente a las lecturas, destacaría mi error a la hora de escoger las obligatorias, pues no encontré en ellas un complemento suficientemente significativo para la tarea que debía desarrollar. Sin embargo, a la hora de redactar los post en los que se procuraba condensar la materia, sí tuve la oportunidad de leer informes,

artículos, etc. relacionados muy directamente con la materia. Entre ellos, sin duda, destacaría el libro de Delia María Covi, María de los Ángeles López y Rocío López, “Redes sociales. Análisis y aplicaciones”, añadiendo, además, el hecho de que lo leí después de subir el post sobre Carlos Sluzki, lo que hizo que pudiera leerlo en base a una serie de conocimientos previos.

2.2. - Aportación individual

Desde mi punto de vista, nuestro trabajo tenía una cara fundamentalmente individual y otra necesariamente grupal. En lo referente a esta última, la sincronización continua sobre los post individuales era algo esencial en nuestro trabajo, ya que teníamos como objetivo allanar en cierto modo la materia para la mejor comprensión de nuestros compañeros. El trabajo individual estuvo vinculado a la elaboración de los *making off* y al trabajo con los distintos grupos.

En mi trabajo individual dentro del trabajo conjunto, procuré seguir la línea temática marcada por el grupo para elaborar -dentro del blog, a partir de nuestros posts- una especie de guía rápida de los contenidos fundamentales de la materia. Sin embargo, considero que nuestro trabajo no fue todo lo acompasado que debía y que intentamos tocar demasiados temas en un espacio demasiado breve.

De la misma manera, creo que nuestra forma de transmitir nuestra ocupación y nuestros objetivos fue errónea y no logró despertar en el resto de la clase el interés que se podría suponer de un apoyo tan importante como es un resumen de la materia dada en el aula. Considero que, dada nuestra tardía incorporación al ritmo de trabajo de los demás, no se llegó a entender nuestro trabajo ni nuestro grupo como uno más dentro de la dinámica global. Por este motivo, apenas tenemos comentarios en posts que deberían estar llenos de preguntas y enlaces que pudieran facilitar a nuestra *comunidad* el estudio de esta materia.

2.3. - Actividades individuales realizadas en el trabajo

A parte del proceso de documentación fundamental para la redacción de los posts ya mencionado arriba, he tenido la oportunidad de acompañar a dos grupos con temáticas muy diferentes durante la elaboración de su estudio.

En primer lugar, pude acudir junto con dos miembros del grupo 152.C00 a conocer las instalaciones de Cuac FM y a dos entrevistas con dos colaboradores de esta emisora: Rubén Gil y Paula Tomé. Por otra parte, tuve la oportunidad de asistir junto al grupo 152.D00 a una rueda de prensa en el ayuntamiento y de acompañarlas durante la encuesta realizada a vecinos de Santiago de Compostela acerca de sus conocimientos sobre temas relevantes en nuestro entorno, como el robo del Códice Calixtino o las preferentes.

A esto se sumó la experiencia de grabación de los dos *making off*, donde, de forma distendida, pudimos hablar y debatir sobre ciertos aspectos relevantes de su trabajo; desde sus intenciones iniciales al contactar con las distintas organizaciones, hasta las conclusiones que sacaban tras tres meses de trabajo, tuve la oportunidad de conocer los entresijos de sus estudios, como los problemas que habían tenido o los aspectos que más les llamaron la atención.

2.4. - Actividades futuras

Sin duda, el trabajo desarrollado en torno a los posts y a la materia sí podrá serme útil como material de referencia en el futuro. He tenido la posibilidad de conocer y afianzar conocimientos que, como futura comunicadora, me serán fundamentales durante mi trayectoria académica y profesional.

Sin embargo, considero que el trabajo de campo que he realizado apenas me servirá en el futuro -al margen, por supuesto, de lo aprendido durante la experiencia-, ya que, en muchas ocasiones, mi papel quedaba relegado al de observadora para no entorpecer el estudio de mis compañeras.

VAZ ÁLVAREZ, MARTÍN 152.H05

2.1 Aproveitamento individual do traballo. Coñecementos, capacidades e destrezas conseguidas. Aproveitamento lecturas realizadas (non só das LR).

O traballo no grupo persoalmente servíume para mellorar en cuestións de organización, tanto do grupo como persoal, porque todo o traballo que realizamos no grupo está enmarcado dentro duns prazos e iso require un especial coidado cos tempos das

actividades e tamén supón plantexarse en moitas ocasións a viabilidade de certas ideas. Por outro lado, ao non ter ningún precedente a labor do noso grupo, tamén tivemos que facer un esforzo por racionalizar o traballo (making of dos grupos, xestión dos contidos audiovisuais) e darlle un sentido ao proxecto; todo isto fomenta o traballo en grupo e no meu caso tamén, nalgúns ocasións, como coordinador. Polo feito de que o noso traballo nos post consistía en ampliar os temas dados en clase e incluso algúns das lecturas obrigatorias, ilustrándoos con vídeos e documentales, persoalmente tiven a oportunidade de profundizar en temas como a comunicación para o desenvolvemento ou na educomunicación. A maioría dos coñecementos adquiridos teñen que ver con teorías epistemolóxicas sudamericanas, e a súa aplicación nestes países. O motivo disto é porque en certo momento tivemos a necesidade de darlle un grao maior de coherencia ao contido que estabamos introducindo no blogue (a intención era crear unha liña temática para así facilitar a comprensión aos compañeiros e fomentar a interacción co noso grupo, pero non deu moi bos resultados). Quédome sobre todo cos descubrimentos de Boaventura de Sousa Santos e as súas teorías, e tamén co pensamento de Paulo Freire e o seu proceso de alfabetización.

2.2 Aportación individual á orientación do tema e experiencia da/o alumna/o na organización grupal (posibilidades de mellora do traballo e crítica construtiva do mesmo).

Como mencionei antes, ao non existir precedente sobre o traballo que desenvolvía o noso grupo (Canal BCP) houbo que comezar de cero. A miña proposta inicial consistía en ser un grupo 'apoio', no sentido de que enfocariamos a nosa labor a aportación de recursos (especialmente audiovisuais) para as labores dos outros grupos. Sen embargo, chegou un punto no que isto se quedaba curto como labor principal, así que buscamos outro enfoque para o que viría sendo o propósito principal do grupo e relegamos o apoio audiovisual aos comentarios nos post. A seguinte proposta foi a de empregar os nosos posts para ampliar a materia dada na clase e posteriormente concretouse máis sobre as teorías latinoamericanas.

A miña experiencia persoal na organización do grupo foi bastante positiva. Tanto ao comezo decidindo a nosa estratexia nas publicacións, coma máis tarde organizando o calendario temático das mesmas. Teriamos sido máis efectivos na realización do noso traballo se tivesemos comezado o mesmo cunha planificación máis realista do que se podía e non se podía facer, pero supoño que a pesar de que houbo varios xiros no enfoque do traballo conseguimos dalgún xeito encauzalo e darlle un sentido. Este sentido, por suposto, tería sido maior se volvesemos a comezar o traballo co que xa sabemos agora, por exemplo, pedíndolles aos grupos que recollan eles material pola súa conta (en vez de ir nós con eles, porque ser extremadamente difícil cuadrar os horarios de todos, e moitas veces pérdese a continuidade no material), e quizais tamén establecer dende un principio un calendario cos temas sobre os que teñen que tratar os post.

2.3 Actividades individuais realizadas no traballo e, se de caso, participación en eventos e exercicios na aula, fóra dela e no blog respecto deste traballo e nos temas dos outros grupos.

As miñas actividades individuais comezaron coa idea de crear un blogue adscrito para aloxar o Canal BCP (por cuestións de organización, para así evitar que os contidos que fosemos subindo quedasen perdidos na inmensidade do blogue principal), despois coa constitución do blogue e a gravación dun videotutorial a modo de presentación para explicar tanto o funcionamento do blogue como a labor do noso grupo, xunto cun par de recomendacións de ferramentas para gravar e subir vídeos curtos. A partires dese momento fixen as veces de organizador dos temas que íamos tratando nos posts e colaborei na parte que me correspondía coa actualización dos contidos do Canal BCP. Á marxe da realización do making of do grupo que levaba o observatorio de medios das eleccións municipais e o grupo que traballaba co colectivo MGK (Mulleres Galegas Kañeiras), tamén gravei e editei a entrevista que fixo este último grupo a unha alumna de filosofía, precisamente sobre o rol da muller na historia da filosofía. Por outro lado fixen unha compilación de 63 cortes de vídeo para a profesora Jéssica Yepes Verduga sobre temas de comunicación e desenvolvemento humano, que despois foron empregados nos nosos posts cando tratamos estes temas. Cara ao final do

traballo, organizei os streamings dos debates e as proxeccións dos making of, e por último, falando xa do blogue, actualicei as ferramentas do mesmo, colocándolle un buscador para facilitar a recuperación das fotos e os vídeos que se foron subindo ao longo do cuatrimestre.

2.4 Indique e precise se cre posible desenvolver o traballo realizado nunha actividade futura (TFG, traballos para outra materia, actividade profesional, aportación á sociedade, a movementos ou a grupos,...). Como?. Rendabilidade.

Para que o noso traballo tivera unha proxección ou unha conversión a, por exemplo, un TFG, habería que reorientalo de xeito que se adapte aos contidos que se traten no novo proxecto, quere dicir que, o noso traballo non crea contidos persé, senón que funciona coma un molde que lle da forma (ou sentido) á materia de estudo. Sí que creo que é interesante, e que por desgracia non é habitual (por falta de medios ou de coñecementos), o feito de documentar audiovisualmente o traballo social, especialmente cando se trata de grupos minorizados e vulnerables; e proxectar estes contidos en plataformas externas ás páxinas web das propias asociacións (que en moitas ocasións crean estes contidos cunha intención autopropagandística, o cal lles resta credibilidade e interese). A miña proposta para orientar o noso traballo coma un TFG sería facer unha análise do impacto real que teñen os contidos audiovisuais dentro das asociacións, colectivos, etc. e no caso de que non sexan satisfactorias as pesquisas, tratar tamén posibles formas de mellorar a efectividade (ou alomenos o alcance) dos mesmos.

MEMORIA POST GRUPAL

1.- Post e comentarios:

1.1.- Escoller e colar 3 post do GT que definan a traxectoria do traballo do comezo ao final (formando un itinerario comprensible do tema tratado; non esquecer localizador e data). Para ser válidos deben ter comentarios que aporten da/os compañeiras/os da aula e respostas dos compoñentes dos GT.

Explicar, após, os motivos da escolla consensuada dos post do grupo, individuais, grupais ou LR -lecturas recomendadas-, atendendo ás liñas de publicación perseguidas e amosando o itinerario ou proceso realizado no traballo. (1 páx.)

20 de FEBREIRO. *A historia e Miguel Littín*, por Jorge Pereira (152.H02):

<https://comunepersoal.wordpress.com/2015/02/20/a-historia-de-america-latina/>

13 de MARZO. *Sumak Kawsai para todos*, por Martín Vaz (152.H05):

<https://comunepersoal.wordpress.com/2015/03/13/sumak-kawsay-para-todos/>

15 de ABRIL. *Teoría del buen vivir*, por Noelia Rodríguez (152.H03):

<https://comunepersoal.wordpress.com/2015/04/15/teoria-del-buen-vivir/>

Nun principio, cando se estableceu o rol do grupo BCP, os membros acordamos que dentro do blog cumpriríamos un papel complementario para os outros equipos cos que traballabamos. Así, decidimos empregar os nosos espazos en *Común e persoal* amosando unha variedade de conceptos, ideas e teorías en forma de texto e vídeos que axudase a comprender mellor a labor que estaban a investigar os nosos compañeiros ademais de repasar e afondar nas leccións que o profesor daba na aula. Os nosos primeiros pasos no blog leváronnos a falar das complicacións que entraña a historia de América Latina, do chamado terceiro sector da

comunicación, da agrupación de artistas activistas ou das expectativas do xornalismo, temas todos dos que trataron as investigacións dos nosos colegas. Por outra banda tamén realizamos ampliacións do temario da materia: as redes sociais, as epistemoloxías do Sur, a biopolítica ou a comunicación comunitaria son parte das teorías que aparecen nos apuntes. Cos vídeos e enlaces que compuñan os posts pretendiamos aportar dinamismo e atractivo aos nosos textos; a lectura faise máis interesante cando sacamos partido á ferramenta do hipertexto, por non falar dos vídeos, capaces de ensinar sen perder o interese do público. Non existía unha mesma temática, mais si un obxectivo común.

Lentamente fomos derivando cara temáticas e eidos tanxenciais á comunicación, intentando explorar as relacións humanas e as problemáticas que a veces xorden nela. Sen embargo notamos que os nosos posts, vistos en perspectiva, eran dispares e non obedecían á estrutura dunha obra pechada. No último momento, nun exercicio de coherencia, optamos por enfocar a nosa atención cara a comunicación en Latinoamérica. Neste contexto entendemos a comunicación como un factor do progreso, unha ferramenta que axude ás comunidades dentro e fóra do continente americano a comprender novos puntos de vista e a reclamar a importancia que estes teñen. A historia de América Latina está marcada pola influencia dos diferentes poderes hexemónicos (dende as metrópoles europeas ata as conspiracións dos servizos secretos estadounidenses) e, xunto con outras nacións do hemisferio sur, non foron capaces de defender as súas ideoloxías identitarias fronte ao chamado pensamento occidental. Por exemplo, na Europa urbana o habitante medio non concibe o Sumak Kawsay, o paradigma do bo vivir en comunidade e en harmonía coa natureza. Os que posúen os medios de comunicación son, por defecto, aqueles abandeirados da filosofía liberal capitalista (competencia, expansión continua, individualismo), que ten tal alcance que silencia os modos de vida alternativos propios do chamado “Terceiro Mundo”. O noso colofón pretende facer reflexionar aos nosos compañeiros sobre a función real da comunicación, que é crear vencellos entre individuos e grupos, de cara ao progreso en común e a xustiza global. Somos o futuro da profesión e temos que aprender, para ben e para mal, que non estamos sós e que a tecnoloxía e as técnicas de comunicación deben unir á humanidade nun mesmo organismo.

1.2.- Do mesmo xeito describir a estratexia (liña de publicación) perseguida nos comentarios realizados a outros GT (individuais, grupais, LR's) e analizar brevemente os comentarios recibidos desde os outros GT (individuais, grupais, LR's). Explicar os motivos da escolla realizada destes comentarios remitidos e recibidos (1 páx.).

Seguidamente, colar 4 comentarios realizados e 4 comentarios recibidos. Identificar data e localizadores dos post onde se inxiren os comentarios.

Se hai un lugar onde o BCP adiantou ó resto de grupos foi nos comentarios, máis aló das acostumadas cortesías tipo “moi interesante” ou “gústame a mirada que lle estades a dar ó tema” o noso grupo tratou de ser unha ferramenta de axuda dinámica e participativa mediante o emprego do hipervínculo. Os membros do grupo tratamos de aportar elementos relacionados cos post que completasen e complementasen o exposto neles. Deste xeito, a aportación non teñen porque ser grandes parlamentos para ser ricos e diversos senón que han de ser precisos, claros e interactivos. Esa primeira idea de facilitar contidos ós grupos mediante os post pasou a facerse nos comentarios. A elección dos comentarios basease precisamente niso, son comentarios que aportan e avanza no tema tratado, profundizan e van máis aló, e o fan mediante todo tipo de enlaces (otros post, vídeos, artigos, novas, ferramentas dixitais, etc). Ademais, a elección é de comentarios de membros distintos, co que queda claro que a estratexia seguida é grupal e uniforme.

No referente ós comentarios recibidos, por falta de pactos cos grupos de clase (xa que consideramos co BCP non tiña que aliarse con ninguén en concreto senón que era aliado de todos) os nosos post apenas tiñan comentarios. A falta de comentarios escritos súplense coas intervencións froito do visionado dos making of que os membros do grupo elaboraron. Como podemos observar tralo debate posterior ós making of, os compañeiros de clase son moito máis participativos e xeran máis debate nunha conversa oral que escrita, aínda que na escrita poden reflexionar e ser máis precisos, no debate cara a cara son máis dinámicos e espontáneos. O gran baleiro da oralidade está nos hipervínculos, que permitiría unha maior profundidade nos contidos e alongar eternamente as fontes de documentación. Os comentarios (intervencións) elixidos foron

aqueles que profundizaron máis no tema, xeraron debate, controversia e aportaron un punto de vista particular e interesante.

COMENTARIOS REALIZADOS:

Comentario de VAZ ÁLVAREZ, MARTÍN 152.H05 en Carlos Neira (analista político): “A solución ao xornalismo actual pasa por regular os medios de comunicación” posteadado por MELCHOR FERNÁNDEZ, BORJA 152.B02 el 10 de abril de 2015:

Paréceme un debate interesantísimo o que se propón aquí. É innegable a necesidade de independizar os medios de comunicación do poder para poder optar a unha información ‘pura’ ou polo menos desinteresada (creo recordar que este debate tamén xurdiu con todo o rolo da LOMCE, como idea para evitar que os partidos utilicen as reformas en educación como ferramenta política en cada lexislatura). Pero tamén é unha proposición peligrosa. Peligrosa porque crear un organismo regulador supón crear unha institución de poder, e aquí é cando entramos na parte do ‘como’. Distanciar ao medio do goberno é lóxico e necesario, pero automaticamente o medio pasaría a depender da súa rendibilidade económica. Como facer para que os medios de comunicación estean nunha situación tan estable como para permitirse sacar da súa lista de prioridades a rendibilidade económica? Poñamos por exemplo que se crea o mencionado organismo regulador, e que nun alarde de solidariedade reparte os espazos informativos equitativamente entre todas as ideoloxías. Agora a pluralidade está cuberta, pero faltan os contidos, quen garante o interés social dos contidos? Non serve de nada a pluralidade se os contidos seguen estando condicionados, se ó final son os cartos que se poñen enriba da mesa os que escriben os titulares. Se non pode ser o goberno, serán as empresas, en concubinato co poder, quenes movan as fichas. Se isto fora Liechtenstein igual nos poderíamos permitir facelos a todos funcionarios, pero vai ser que non. Eu o que vexo aquí é un problema de enfoque, e é que as empresas de información xa non son tan autosuficientes. A relación produto-consumidor nos medios mudou, e aínda non hai un modelo de negocio sólido para o futuro (internet). O modelo actual está xa en coidados paliativos e cada vez está menos claro que iso dos contidos

premium vaia saír ben. Por iso penso que agora mesmo os esforzos deberían ir adicados á búsqueda dun modelo que permita a independencia económica dos medios do futuro e que 'garantice' polo tanto o desinterese dos contidos.

Déixovos unha reportaxe sobre o uso da información por parte dos gobernos...

<http://www.bbc.com/news/world-europe-32137302>

Comentario de NAVARRO OTERO, PEDRO 152.H01 en *O xerme que sementou Baden-Powell* posteado por CASTIÑEIRA IGLESIAS, SILVIA 151.H03 el 10 de marzo de 2015:

Bueno, voy a completar o complementar un poco lo expuesto con algunos contenidos audiovisuales. En primer lugar os deixo un vídeo (<https://www.youtube.com/watch?v=QEAHeyplaqM>) sobre Baden-Powell y el nacimiento del escultismo, son básicamente fotos con pequeños títulos contextuales en francés (muy intuitiva la traducción). esto lo podéis complementar con este prezi (<https://prezi.com/xvz9omtzhapu/la-vida-de-baden-powell/#>) que os dará más datos. Asimismo, os deixo un documental antiguo sobre el mismo tema (https://www.youtube.com/watch?v=tKQWlv-h_6A).

Como complemento curioso, he encontrado esta publicación de la revista del Instituto Smith Sonian sobre cuando comenzaron las "Girl Scouts" a vender galletas. Echadle un vistacín, pero ojo, que está en inglés. <http://www.smithsonianmag.com/arts-culture/when-did-the-girl-scouts-start-selling-cookies-18191476/>

Comentario de PEREIRA VILA, JORGE 152.H02 en *El segundo golpe a las elecciones* posteado por VALVERDE CABALEIRO, DAVID 152.B05 el 13 de marzo de 2015:

Aparte de que moitos xornais galegos danse tropezan co mal costume de recorrer ao xornalismo de de claracións (abride calquera xornal local e contade a cantidade de entrecomillados), El Correo e La Voz poden considerarse medios bastante prosistema, no peor dos sentidos. A razón disto ten máis peso económico ca ideolóxico:

http://www.eldiario.es/galicia/Xunta-inyector-millones-medios-comunicacion_0_58094331.html

Estes dous xornais actúan con bastante cautela ante este tipo de temas porque, máis que nada, non queren morder a man que lles dá de comer. Moitos medios son en maior ou menor medida dependentes de órganos alleos e actúan en concordancia con este feito favorecendo a unha oligarquía que, na práctica, pretende crear un monopolio mediático relativamente invisible. Hai ben pouco as principais cabeceiras nacionais lanzaron ao en sincronía unha campaña publicitaria que, polo menos no meu ambiente, deixaron a súa credibilidade baixo terra, se non o estaba xa:

<http://www.revistamongolia.com/noticias/especial-cicuta-mediatica-de-rodillas-ante-el-banco-santander>

Hai que ter moito coidado con estes amagos de propaganda. É xogo sucio e promove prácticas do gremio bastante tóxicas e, hai que dicilo, contrarias á boa ética.

Gústame que desenmascaredes este tipo de estratexias de maquillaxe informativa. A ver cómo o canalizades.

Comentario de SÁNCHEZ ÁLVAREZ, PAULA 152.H04 en *A nosa primeira rolda de prensa* posteadado por PLATERO PÉREZ, CLAUDIA 152.D02 el 5 de marzo de 2015:

Sin duda una gran experiencia, una buena primera toma de contacto. Conocer de cerca el trabajo de los profesionales de la información y poder analizar y estudiar su comportamiento en encuentros como estos es más que interesante.

Estando allí, sentada entre periodistas de varios medios y escuchando sus preguntas y sus dudas, ver ese interés por saber más y no dejar de preguntar hasta estar satisfecho, no pude evitar acordarme de los plasmas de las ruedas de prensa de nuestro gobierno, caracterizadas por cortar de raíz cualquier tipo de comunicación interpersonal.

<https://www.youtube.com/watch?v=SFJvC8eMKOw>

Pero, como miembro del Canal BCP, me gustaría añadir un par de enlaces a dos páginas que pueden resultar de interés para la próxima vez que cualquier acuda a una rueda de prensa. Primeramente, el capítulo sobre las ruedas de prensa en el Manual de Comunicación de la página Bolunta (voluntariado en Vizcaya).

<http://www.bolunta.org/manual-comunicacion/comunicacion-7-3.asp>

Por otra parte, el artículo de la colaboradora de la página On The Record, Nadia Iglesias, titulado “Cómo sobrevivir a una rueda de prensa”.

<http://www.ontherecord.es/como-sobrevivir-a-una-rueda-de-prensa/>

COMENTARIOS RECIBIDOS:

Edgar: EL PAÍS para las elecciones nacionales publicaba las encuestas del CIS donde salía que ganaba podemos; mientras que El Mundo y ABC publicaban las encuestas de empresas privadas donde ganaba el PP. Las encuestas siguen siendo campaña. **En *Making of: Observatorio de medios sobre as eleições municipais en Santiago de Compostela* de VAZ ÁLVAREZ, MARTÍN 152.H05 publicado en el Canal BCP el 6 de mayo de 2015.**

Borja Melchor: No existe porque tratan temas en los que sí existe el sexismo. Hacen el trabajo de mediadores sin analizar la información. Entonces el problema viene del tema, no del periodismo. En este tema, la representación campesina es principalmente masculina, el periodista elegirá fuentes masculinas, no viene determinado por el sexismo del periodista sino por el sexismo del tema igual que habrá temas en los que las mujeres tendrán más participación y, por lo tanto, serán las mujeres las fuentes. **En *Making off Mulleres Labregas* de RODRÍGUEZ REY, NOELIA 152.H03 publicado en el Canal BCP el 2 de mayo de 2015.**

Borja Melchor: Yo creo que los periodistas son conscientes de lo que hacen mal, pero tienen miedo a decirlo. De hecho, nosotros vimos de primera mano cómo la información está sesgada y ni siquiera los periodistas se ven capaces de hacer nada; sinceramente, no, no hay autocritica a la vista. **En *Making of: Relaciones interpersonales en el periodismo* de SÁNCHEZ ÁLVAREZ, PAULA 152.H04 publicado en Canal BCP el 6 de mayo de 2015.**

Aida González: o incluso forman en el sentido contrario. En el tema del niño que mató a su profesor con una ballesta se empezó a

cuestionar si el niño iba al psicólogo y porque no había avisado de ello. Luego empezaron a buscar que películas le gustaban al chaval en facebook y se empieza a demonizar a las personas, como pasó con el piloto de los Alpes o con Rosario Porto. **En *Making off Observatorio de Medios* de RODRÍGUEZ REY, NOELIA 152.H03 publicado en el Canal BCP el 2 de mayo de 2015.**

2- Cren que acadaron ao través do intercambio de LR's, 1) aclarar conceptos ou temas tratados na materia e 2) orixinar finalmente, e nalgún caso, unha “comunidade interpretativa” con seguemento posterior nos post do blogue e nas relacións acordadas entre grupos?. (explicar en media páxina).

Parte do noso traballo de grupo centrouse en ampliar os conceptos que se impartían na clase polo que acadamos quizais mais coñecementos que o resto. Isto permitiunos ter unha visión mais ampla dos temas de traballo dos nosos compañeiros e, en xeral, de cada post que se ía publicando polo que moitas veces os nosos comentarios ían mais alá aportando ese valor engadido. Despois de cada clase algún membro do grupo dedicaba tempo ao análise do material teórico ofrecido na clase e a investigar na rede sobre elo, tamén buscando material audiovisual para facilitar a comprensión daqueles lectores dos nosos posts individuais. Así por poñer un exemplo o tema da biopolítica e biopoder tratado polo profesor na aula e do que dispuxemos de material complementario, foi analizado en profundidade e dándolle visibilidade a todos os implicados expertos neste tema e non so a Antoni Negri, o único que tratamos na clase. Este traballo foi publicado nun post durante a semana na que se explicou na aula e posteriormente debatido nos comentarios recibidos polo que máis dun grupo tomou conciencia neste tema. Aquí é onde vemos esa relación entre grupos, relación na cal nós tivemos un certo papel de canle entre o emisor (explicacións na clase) e o receptor (resto dos grupos con temas máis definidos).

